

ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΝΕΡΓΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΝΟΣΟΥ: ΣΕ ΤΙ ΑΚΡΙΒΩΣ ΑΝΑΦΕΡΟΜΑΣΤΕ;

ΛΑΜΠΡΙΝΗ ΠΑΝΤΑΖΗ
ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΟΣ

NO DISCLOSURES

Ενεργότητα νόσου: γιατί έχει τόση σημασία να την υπολογίζουμε

- Σταδιοποίηση της νόσου στη δεδομένη χρονική περίοδο (ύφεση, χαμηλή, μέτρια ή υψηλή ενεργότητα, υπολειπόμενη νόσος)
- Γενικότερη εκτίμηση της πορείας / των διακυμάνσεων της νόσου
- Αξιόπιστη παρακολούθηση ασθενούς σε βάθος χρόνου
- Πρόβλεψη πιθανής έκβασης
- Θεραπευτικές επιλογές

Ενεργότητα νόσου \neq σοβαρότητα νόσου

Εκδηλώσεις ενεργότητας : **αναστρέψιμες**

ΕΝΕΡΓΟΤΗΤΑ ΝΟΣΟΥ : Πώς τη μετράμε;

Σε αντίθεση με άλλες παθήσεις π.χ.ΣΔ,ΑΥ,δεν μπορεί να εκτιμηθεί μέσω 1 μόνο δείκτη κλινικού ή εργαστηριακού.

Δείκτες ενεργότητας νόσου

Table 5. ACR disease activity measures for rheumatoid arthritis clinical trials: core set*

Disease activity measure
▪ Tender joint count
▪ Swollen joint count
▪ Acute-phase reactant (ESR or CRP)
▪ Patient assessment of pain
▪ Patient global assessment of disease activity (PtGA)
▪ Physician global assessment of disease activity (PhGA)
▪ Physical disability (HAQ)

Δεκαετία 1990:
σύνθετοι δείκτες
-DAS 44
-DAS 28
-SDAI
-CDAI

Δείκτες ενεργότητας νόσου

DAS 28	SDAI	CDAI
TJC 28	TJC 28	TJC 28
SJC 28	SJC 28	SJC 28
ESR/CRP	CRP	-
PtGA 0-10	PtGA 0-10	PtGA 0-10
-	PhGA 0-10	PhGA 0-10
	ΣΥΝΟΛΟ 0-86	ΣΥΝΟΛΟ 0-76

DAS,DAS28,CDAI,SDAI : σύγκριση με βάση τις ψυχομετρικές ιδιότητες

OMERACT filter

- Αλήθεια/ακρίβεια
- Αξιοπιστία/αναπαραγωγικότητα
- Αντιστοιχία
- Διακριτική απόδοση(ευαισθησία να μεταβάλλεται με το χρόνο + ικανότητα να διακρίνει διαφορετικά στάδια σοβαρότητας)
- Εννοιολογική εγκυρότητα
- Παρόμοιες επιδόσεις στις ιδιότητες
- DAS28 και ύφεση ;

ACR

- Καλύτερες επιδόσεις από τους υπόλοιπους δείκτες
- Ικανοποιητική ευαισθησία και διακριτική ικανότητα

Gaujoux-Viala C et al Joint Bone Spine 79 (2012) 149–155

Anderson J et al Arthritis Care & Research Vol. 64, No. 5, May 2012, pp 640–647

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΝΕΡΓΟΤΗΤΑΣ ΚΟΙΝΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

DAS 28,SDAI,CDAI :

- παρόμοιες ψυχομετρικές ιδιότητες
- δεν περιλαμβάνουν ΠΔΚ-άκρο πόδι
- έχουν κριτήρια ενεργότητας

	Remission	Low/minimal disease activity	Moderate disease activity	High disease activity
DAS 28	< 2,6	≥ 2,6 to < 3,2	≥ 3,2 to ≤ 5,1	>5,1
SDAI	≤ 3,3	> 3,3 to <20	>20 to ≤ 40	>40
CDAI	≤ 2,8	> 2,8 to ≤ 10	>10 to ≤ 22	> 22

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΝΕΡΓΟΤΗΤΑΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

DAS 28:

πιο περίπλοκοι υπολογισμοί
δεν περιλαμβάνει Ph GA
δεν έχουν όλα τα στοιχεία την ίδια βαρύτητα
το πιο διαδεδομένο και μελετημένο

SDAI :

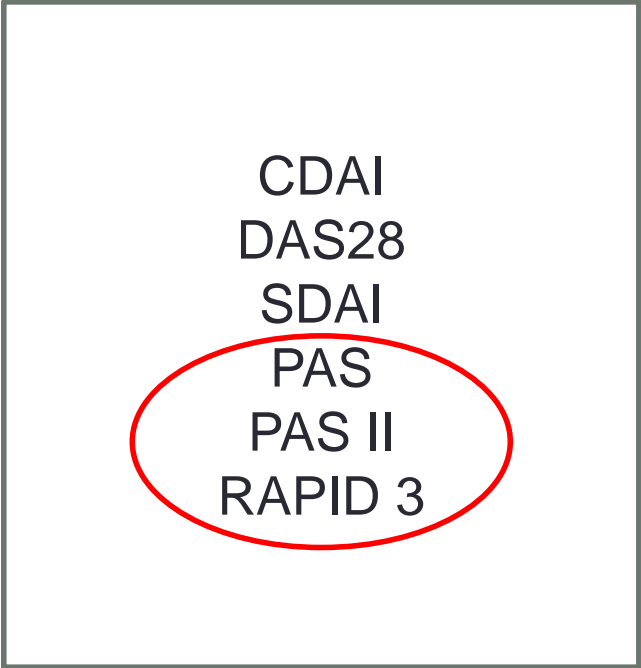
ισοδύναμα στοιχεία
πιο ευαίσθητο και ειδικό στο να προβλέπει κλινικές
αποφάσεις για αλλαγή θεραπείας
απλούστεροι υπολογισμοί

CDAI:

όχι εργαστηριακά
ισοδύναμα στοιχεία
απλός υπολογισμός

Rheumatoid Arthritis Disease Activity Measures: American College of Rheumatology Recommendations for Use in Clinical Practice

JACLYN ANDERSON,¹ LIRON CAPLAN,² JINOOS YAZDANY,³ MARK L. ROBBINS,⁴ TUHINA NEOGI,⁵
KALEB MICHAUD,⁶ KENNETH G. SAAG,⁷ JAMES R. O'DELL,¹ AND SALAHUDDIN KAZI⁸

CDAI
DAS28
SDAI
PAS
PAS II
RAPID 3

Patient-driven composite tools(PAS,PASII,RAPID-3)

Table 2. Required components of rheumatoid arthritis disease activity measures recommended for point-of-care clinical use*

	Physician joint count	Patient global VAS	Provider global VAS	HAQ version	Pain	Defined remission criteria
Patient-driven composite tools		•		•	•	•
PAS		•		•	•	•
PAS-II		•		•	•	•
RAPID-3		•		•	•	•

Table 3. Disease activity cutoffs for each American College of Rheumatology–recommended disease activity measure*

Disease activity measure	Scale	Remission	Low/minimal	Moderate	High/severe
Patient-driven composite tools					
PAS	0–10	0.00–0.25	0.26–3.70	3.71 to <8.0	8.00–10.00
PAS-II	0–10	0.00–0.25	0.26–3.70	3.71 to <8.0	8.00–10.00
RAPID-3	0–10	0–1.0	>1.0 to 2.0	>2.0 to 4.0	>4.0 to 10
Patient and provider composite tool					
CDAI	0–76	≤2.8	>2.8 to 10.0	>10.0 to 22.0	>22.0
Patient, provider, and laboratory composite tools					
DAS28 (ESR or CRP)	0–9.4	<2.6	≥2.6 to <3.2	≥3.2 to ≤5.1	>5.1
SDAI	0–86	≤3.3	>3.3 to ≤11.0	>11.0 to ≤26	>26

Patient-driven composite tools(PAS,PASII,RAPID-3)

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Ευκολία χρήσης στην κλινική πράξη
- Απουσία υπολογισμού αρθρώσεων
- Κριτήρια ενεργότητας
- PAS II και RAPID 3: MDHAQ και HAQII (10 τομείς) ενώ το PAS έχει το HAQ (41 τομείς)
- RAPID3: και σε άλλες παθήσεις

ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Απουσία υπολογισμού αρθρώσεων
- Έχουν εκτιμηθεί περισσότερο ως επιμέρους στοιχεία και λιγότερο ως σύνθετοι δείκτες
- Όχι άμεση συσχέτιση με μακροπρόθεσμη έκβαση
- Αντίληψη ασθενούς για τη νόσο

Φαίνεται ότι μπορούν να παράξουν μια λιγότερο τυχαία και πιο αξιόπιστη εκτίμηση των μεταβολών της νόσου σε βάθος χρόνου

Flare: πως ορίζεται η έξαρση

απουσία ορισμού εννοιολογικά ή πρακτικά

OMERACT

Ομάδα συμπτωμάτων επαρκούς διάρκειας και έντασης που δεν δύνανται να αντιμετωπιστούν από τον ίδιο τον ασθενή και χρήζουν τροποποίησης του θεραπευτικού σχήματος

Η

Κάθε παρόξυνση της νόσου είτε παροδική είτε μεγαλύτερης διάρκειας

ΑΣΘΕΝΕΙΣ

“μέγεθος” επιδείνωσης της νόσου που απαιτείται για να χαρακτηριστεί έξαρση

ΘΕΡΑΠΟΝΤΕΣ

ΕΞΑΡΣΗ ΝΟΣΟΥ

Ερωτηματολόγιο

Συμπληρωματικό της P/M
εξέτασης

Εξάρσεις στο μεσοδιάστημα
των επισκέψεων

Δεν υπάρχουν σαφή όρια
επιδείνωσης

Διαφορετική αντίληψη μεταξύ
ασθενών και του ίδιου σε
βάθος χρόνου

Διάρκεια συμπτωμάτων ;

Clinical and epidemiological research

EXTENDED REPORT

A tool to identify recent or present rheumatoid arthritis flare from both patient and physician perspectives: The 'FLARE' instrument

Jean-Marie Berthelot,¹ Michel De Bandt,² Jacques Morel,³ Fatima Benatig,^{4,5,6} Arnaud Constantin,^{7,8} Philippe Gaudin,⁹ Xavier Le Loet,¹⁰ Jean-Francois Maillefert,¹¹ Olivier Meyer,^{12,13,14} Thao Pham,¹⁵ Alain Saraux,¹⁶ Elisabeth Solau-Gervais,¹⁷ Elisabeth Spitz,^{4,5,6} Daniel Wendling,^{18,19} Bruno Fautrel,^{13,20,21} Francis Guillemin,^{4,5,6,22} on behalf of the STPR group of the French Society of Rheumatology

ΕΞΑΡΣΗ ΝΟΣΟΥ

EXTENDED REPORT

Validation of OMERACT preliminary rheumatoid arthritis flare domains in the NOR-DMARD study

Elisabeth Lie,¹ Thasia G Woodworth,² Robin Christensen,³ Tore K Kvien,¹
 Vivien Bykerk,⁴ Daniel E Furst,² Clifton O Bingham III,⁵ Ernest H Choy,⁶
 the OMERACT RA Flare Working Group

Pain(VAS,SF-36Bodily pain)
 Physical function(MHAQ,SF-36)
 28SJC
 28TJC
 Participation(SF-36)
 Stiffness
 PtGA(VAS)
 PhGA(vas)
 ESR/CRP
 Emotional distress(SF-36)

Flare:
 Pt reported
 Treatment change

3-6 m

Όλες οι παράμετροι
 απέδωσαν καλά μεταξύ
 ασθενών με και χωρίς
 επιδείνωση
 Περισσότερο:
πόνος,PtGA,και δυσκαμψία

EXTENDED REPORT

Construct and criterion validity of several proposed DAS28-based rheumatoid arthritis flare criteria: an OMERACT cohort validation study

Aatke van der Maas,¹ Elisabeth Lie,² Robin Christensen,³ Ernest Choy,⁴ Yaël A de Man,⁵ Piet van Riel,⁶ Thasia Woodworth,⁷ Alfons A den Broeder¹

Αύξηση DAS 28 > 1,2 ή >0,6 αν DAS28 >5,1

Αύξηση DAS28 > 1,2 ή >0,6 αν DAS28 ≥ 3,2

Αύξηση > 0,6 ή DAS28 > 3,2

Αύξηση DAS28 > 1,2

DAS28 > 3,2

DAS28 >2,6

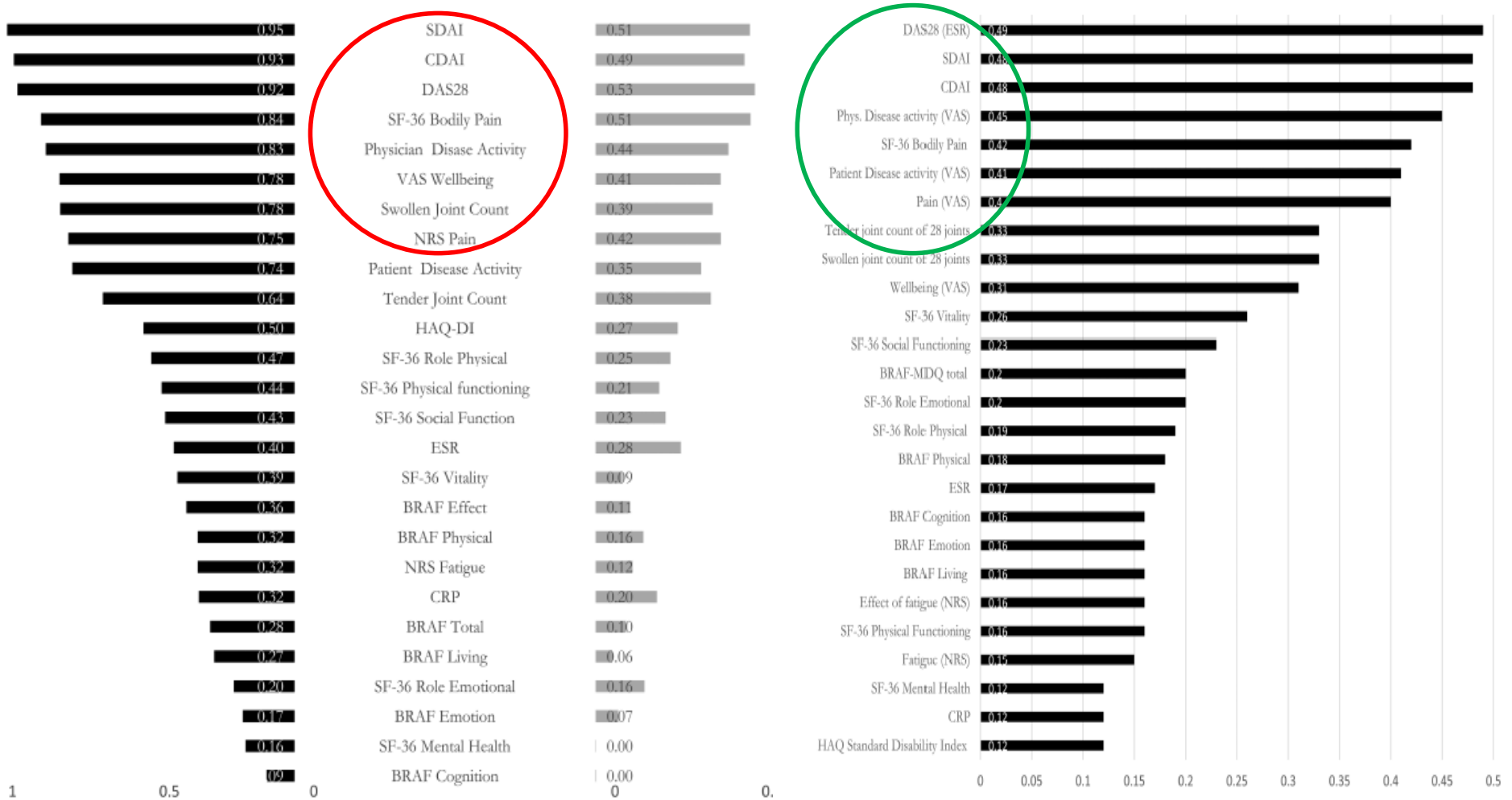
Ακρίβεια
Διακριτική
ικανότητα

Measuring Disease Exacerbation and Flares in Rheumatoid Arthritis: Comparison of Commonly Used Disease Activity Indices and Individual Measures

Martijn A.H. Oude Voshaar, Marjan Ghiti Moghadam, Harald E. Vonkeman, Peter M. ten Klooster, Dirkjan van Schaardenburg, Janneke Tekstra, Henk Visser, Mart A.F.J. van de Laar, and Tim L. Jansen

- Απουσία gold standard για την εκτίμηση της ενεργότητας της ΡΑ
- ΡΟΕΤ study
- Μεμονωμένοι και σύνθετοι δείκτες

Σύνθετοι δείκτες: αποδίδουν καλύτερα από τους μεμονωμένους
Σύνθετοι δείκτες + PtGA + Pt pain+PhGA: ικανοποιητική απόδοση στην ταυτοποίηση και ποσοτικοποίηση της έξαρσης
 Λειτουργικότητα, πρωτεΐνες οξείας φάσης και λοιποί δείκτες: ↓ απόδοση

Συμπερασματικά

Συνολική ενεργότητα νόσου:

- Οι σύνθετοι δείκτες ενεργότητας νόσου είναι **όλοι** αξιόπιστοι και με ικανοποιητικά «τεχνικά» χαρακτηριστικά.
 - Αντανακλούν με ακρίβεια τη συνολική ενεργότητα της νόσου.
 - Ευκολία και απόδοση σε κλινικό επίπεδο.

Για τις επιμέρους εξάρσεις:

- Δεν υπάρχει τεκμηριωμένος ορισμός ή στανταρισμένη μέθοδος εκτίμησης των εξάρσεων
- Σημαντική ετερογένεια στα σημεία και συμπτώματα που συνιστούν έξαρση
- Μεμονωμένοι δείκτες αλλά και οι σύνθετοι μπορούν να βοηθήσουν στην «ποσοτικοποίηση» της έξαρσης